

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool De Kastanje te PROVEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 20834

Instelling Vrije Basisschool De Kastanje

Directeur Annabel VANLERBERGHE

Adres Alexisplein 15 - 8972 PROVEN

Telefoon 057-30.05.33

Fax 057-30.05.33

E-mail vbsproven@kbrp.be

Website www.vbsproven.kbrp.be

Bestuur van de instelling VZW Katholieke Basisscholen Regio Poperi

Adres Bruggestraat 14 - 8970 POPERINGE

Scholengemeenschap vzw Kath.Basisscholen regio Poperinge

Adres Bruggestraat 14 - 8970 POPERINGE

CLB Vrij CLB Poperinge

Adres Rekhof 22 - 8970 POPERINGE

Dagen van het opvolgingsbezoek 12-04-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 12-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 12-04-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hendrik D'HULSTER

Teamleden Martine BEKAERT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	4
3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	4
3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	5
3.4 Inbreuken op de regelgeving	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 28-01-2013 tot 30-01-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 30-01-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek

mens en maatschappij

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. Het onderwijsleeraanbod is dekkend voor het realiseren van het leerplan en vertoont samenhang en continuïteit. Alle domeinen komen er voldoende en evenwichtig in voor. Er zijn diverse initiatieven die bijdragen tot een brede vorming.

3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is voldoende voor het realiseren van de leerplandoelen. Het accent ligt terecht op het verkennen van het technisch proces.

3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i>	Het schoolteam is onder impuls van de nieuwe directeur het schooljaar na de doorlichting gestart met een professionaliseringstraject in verband met wereldoriëntatie. Het accent lag in de eerste plaats op de verkenning van de visie en de opbouw van het leerplan. Voor veel leerkrachten was dit een eerste kennismaking met het leerplan, dit vijftien jaar na het verschijnen van het document. Andere initiatieven die daarop volgden waren onder andere afspraken over didactische wanden, organiseren van projectweken en een verkenning van de verschillende leerplandoelen. Het beleidsteam nam initiatieven om de evaluatie- en rapporteringspraktijk aan te passen aan de inzichten van het leerplan. Daarover zijn er al wat stappen gezet in de positieve richting, maar het werk is zeker nog niet voltooid.
Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Het leerkrachtenteam biedt de leerplandoelen en de eindtermen voor beide leergebieden geïntegreerd aan binnen 'wereldoriëntatie'. Daarvoor gebruiken de onderwijzers een onderwijsleerpakket dat verschillend is per vestigingsplaats. Ze gaan ervan uit dat het totaal van het onderwijsleeraanbod in elk pakket voldoende is om de eindtermen te realiseren. De onderwijzers gaan op verschillende wijzen na of hun leerstofaanbod voldoende is voor de leerplandoelen van hun leeftijdsgroep. Doordat de meesten onder hen pas conclusies trekken op het einde van het schooljaar, zijn de bijstellingen tijdens het schooljaar beperkt. Het leerkrachtenteam volgt de planning van het onderwijsleerpakket vrij nauwgezet op. Aanvullend werkt de school gemeenschappelijke projecten voor de kleuter- en lagere afdeling uit. Sommige onderwijzers selecteren in hun elektronische agenda per les een veelvoud aan leerplandoelen. Soms ontbreekt het inzicht dat het niet volstaat om door een leerplandoel per les te selecteren, dit doel dan ook gerealiseerd is. Meerdere concrete lesdoelen (korte termijndoelen) zijn noodzakelijk om de leerplandoelen (lange termijndoelen) te realiseren. Alle domeinen komen in voldoende mate aan bod. Meerdere doelen van vooral de domeinen 'mens' en 'maatschappij' komen ook in andere leergebieden voor. De realisatie van de doelen voor het leergebied wetenschappen en techniek is niet alleen beperkt tot het aanbod van het onderwijsleerpakket. Het schoolteam organiseert onder andere projectweken over wetenschappen en techniek. De leerlingen nemen ook deel aan allerlei initiatieven van buitenschoolse organisaties en bezoeken technische scholen. Het accent van het onderwijs voor dit leergebied ligt naast het construeren terecht op het verkennen van het technisch proces. Doordat allen zich strikt houden aan de planning van de lessen van de onderwijsleerpakketten is er voldoende verticale samenhang. Vanaf het derde leerjaar worden de lessen wereldoriëntatie in graadklassen aangeboden. De onderwijzers bieden aan de groep een identiek leerstofaanbod aan van een jaarklas. Voor leerinhouden die een meer cursorisch aanbod en gradatie in de opbouw vereisen, zijn er in die graadklassen weinig aanpassingen per leeftijd.

Het onderwijs is werkelijkheidsgericht. De leerkrachten betrekken en verkennen de onmiddellijke omgeving en gebruiken illustraties of materialen die een relatie hebben met de plaatselijke gemeenschap. De ondersteuning van de didactische wanden en de kwaliteit ervan vertonen een wisselend beeld tussen de klassen. De bespreking van de actualiteit is in meerdere groepen structureel voorzien in het wekelijks aanbod. De school gaat in op initiatieven om de maatschappelijke betrokkenheid van de kinderen te verhogen. Er zijn bewuste inspanningen om op school- en klasniveau vaardigheden en attitudes te ontwikkelen in de gezondheids- en milieueducatie. Tijdens de lessen en activiteiten worden verschillende doelen van leren leren, sociale vaardigheden en ICT nagestreefd.

Er zijn verschillen in het leerkrachtengedrag om het actief leren te bevorderen. In enkele klassen overweegt het leerkrachtgestuurd onderwijs met gesloten vragen en een verwerking in het werkboek. Meerdere onderwijzers zijn nog zoekend hoe ze de leerlingen meer kansen kunnen geven tot het zelfstandig realiseren van de doelen. Enkel onder hen doen al voorzichtige pogingen om werk- en groeperingsvormen te organiseren waarbij er meer kansen zijn tot explorerend en ontdekkend leren.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam onderzocht nog niet of alle noodzakelijke leermiddelen volgens het leerplan aanwezig zijn. Het gebruik van digitale borden laat toe om verschillende mediatoepassingen te integreren in de lessen.

In meerdere groepen is het dynamisch gebruik en de aanschouwelijkheid van de tijd- en ruimtekaders beperkt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Het beleidsteam organiseerde enkele nascholingen om het principe van 'breed evalueren' toe te lichten. Het uiteindelijke doel van dit initiatief was een vernieuwing van het rapport.

De onderwijzers evalueren vooral met schriftelijke toetsen. Ze gebruiken daarvoor onder andere de voorstellen van het onderwijsleerpakket, die ze soms aanvullen of wijzigen. De analyse van de toetsen toont aan dat het accent vooral ligt op reproducerende kennisdoelen. Meerdere onderwijzers evalueren cognitieve leerinhouden en doen daarbij vooral een beroep op het korte termijngeheugen. Het aandeel evaluatie-items dat focust op vaardigheden is beperkt. Nochtans zijn er in het leerplan veel meer vaardigheidsdoelen dan kennisdoelen. De onderwijzers gaan bij de opmaak van de evaluatie-instrumenten weinig uit van leerplandoelen, maar vooral van aangebrachte leerinhouden.

Er zijn zeer weinig initiatieven om de attitudinale doelen te evalueren.

De leerlingen van het vierde leerjaar nemen deel aan de koepeleigen evaluaties. Het schoolteam analyseert de resultaten van deze betrouwbare toetsen niet.

Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i>	De vorderingen van de leerlingen voor het leergebied wereldoriëntatie worden in het kerst- en zomerrapport aan de ouders meegedeeld. Dit door een puntenscore in een rubriek 'kennis' en een rubriek 'vaardigheden'. Het puntentotaal voor 'kennis' is veel hoger dan dat voor 'vaardigheden', wat in tegenstelling is tot de visie van het leerplan en de verhouding in de leerplandoelen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Zorg</i>	De leerkrachten spannen zich in om een positief klasklimaat te creëren. De leerlingen en leerkrachten gaan in een veilige leeromgeving respectvol met elkaar om. De lessen kennen een ordelijk verloop. Dit zijn belangrijke voorwaarden voor de preventieve basiszorg. De differentiatie is beperkt. De leerdoelen en –inhouden zijn voor alle leerlingen van de klas identiek. In de eerste graad is er een differentiatie van opdrachten in de leerlingenboekjes. Er wordt soms ingegaan op de verschillen in interesses van de kinderen.

3.4 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

Het schoolwerkplan en het schoolreglement zijn aangevuld met de ontbrekende elementen.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **lager onderwijs**.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hendrik D'HULSTER de inspecteur-verslaggever	Annabel VANLERBERGHE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	